

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Harščina lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 117.

Maribor, dne 12. oktobra 1910.

Letnik II.

Kam plovemo?

„Narodni Dnevnik“ od dne 11. t. m. prinaša zopet, kakor piše iz učiteljskih krogov, članek o delitvi deželnega šolskega sveta, ki nam z grozo vsiljuje vprašanje: Kam plovemo?

Z drzno brezobzirnostjo pove liberalni člankar, da je liberalnemu učiteljstvu več brezversko svobodomiselnost, kakor pa narodnost. Brez ovinkov pove liberalni učitelj, da mu je ljubši, če vzgaja našo mladino zagrižen nemškiutar, kakor veren in naroden katolik. To dejstvo nas mora napolniti z nekim tihim strahom pred bodočnostjo, a vzbuditi mora v nas tudi gnjev pred tako propalostjo. Edino misel, da tega stališča ne odobruje pretežna večina slovenskega učiteljstva, da ga zagovarja samo maloštevilna klika, ki terorizira druge tovariše, nas nekoliko tolaži in nam brani, da ne obračunamo z liberalnim učiteljstvom brez pardona kakor edino zasluži tako nezaslišano pisarjenje.

Pomislimo! Vse slovensko ljudstvo je edino v boju proti nasilnim Nemcem. Akoravno je prizadeto od mnogih nezgod in že od pamtiveka na vseh poljih zapostavljeno, se vendar ne boji novih žrtev, šamo da bi doseglo svoje cilje, med katerimi je eden najponosnejših: osvobodjenje slovenskega šolstva izpod nemškega jerebstva. V teh težkih dneh pa pride liberalci in vprašuje v „Dnevniku“ s podlo nesramnostjo: „Kje je večja škoda, če se potem ti otroci vzgajajo v fanatičnem (?) klerikalnem (sic!) smislu, ali prej, ko so se ponemčevali? Z dežja pod kap.“ V tem resnem času, ko nam je treba sloge, če nečemo biti poraženi, se drzne brezvesten člankar v „N. Dnevniku“ zapisati na račun našega voditelja dr. Korošca sledeče stavke: „Ali mu je res razvoj slov. šolstva pri sreči? Ne, in stokrat ne! Mislimo, da ni med štajerskimi učitelji nikogar, ki bi verjel v njegove poštene (!) namene.“ V tem času tako predrzno izzivati, to se obsoja samo. Za nepoštenost dr. Koroševih namenov ne najdete nikjer nobenih argumentov, kakor mogoče / onega znanega: „Wie der Schelm selber ist, so denkt er von anderen.“ Zato se more tudi liberalni člankar v „pokrpejenju svojih zlobnosti / posluževati“ prostaških laži. Dr. Korošcu namreč podlika izrek: „Rajši nemškiutarja, kakor naprednega Slovenca!“ Pozivamo „poštenega“ člankarja, naj se prihodnjič pod to trditev podpiše, da mu lahko damo priliko zagovarjati se v javnosti.

Se mnogo trpkih nam sili v pero, ali naj to zadostuje. Pribijemo samo: Liberalizem je svojim proti-

verskim težnjam popolnoma zapostavil! narodni moment. Ker je slovensko ljudstvo katoliško in to tudi pred vsem svetom priznava, zato naj tlačani še naprej protestantovskim nemškim nacionalcem, to načelo so si prikrojili sedaj liberalci za svoje pogubono delovanje. To je žalostno in lahko postane za slovenski narod usodepolno, ter je gotovo najžalostnejše poglavje v zgodovini slovenskega liberalnega učiteljstva. Resno pozivamo vse narodno čuteče učiteljstvo, naj se vzdrami in napravi konec temu žalostnemu poglavju, če ne bo sodila naša kulturna zgodovina težko in uničujoče.

Še nedeljska zborovanja.

V zadnji številki smo že priobčili nekaj poročil o naših zborovanjih v nedeljo dne 9. t. m. Danes imamo zopet priliko poročati o nekaterih prireditvah, ki tudi pričajo, da v naši organizaciji, politični in nepolitični, kar prekipeva navdušenja in veselja do dela.

Sv. Jurij ob Ščavnici.

Shod volilcev, ki jih je povabil deželni poslanec Robič na nedeljo dne 9. vinotoka po rani maši, je bil navzlic temu, da se ni dalj vsled kratkega časa kaj bolj agitirati, jako povoljno obiskan.

Predsednikom shoda je bil izvoljen gospod župan Nemec, / zapisnikarjem / pa gospod župnik Ivan Kunc.

Predsednik povzame besedo ter po kratkem uvodu predstavi gospoda deželnega poslanca in mu da besedo.

Gospod poslanec nam je risal v jasnih besedah težko stališče naše manjšine. Povdarja, da so se naši poslanci v deželnem zboru kot zastopniki enakopravnega slovenskega ljudstva posluževali tudi slovenskega jezika. To pa večini ni bilo prav. Za obrambo nemškega jezika in samo (?) nemških davkoplačevalcev so stali predlog za izpremembo poslovnega reda, s katerim so na prav „nedolžen“ način nameravali za zmiraj zapreti pot slovenski govoriči v deželni hiši. A mi kot zastopniki naroda, kateri plačuje enake davke kakor Nemci in daje ravno tako sinove k vojakom, mi tega nismo mogli privoliti. Drugi predlog poslanca Wastiana se je tikal sestave deželnega šolskega sveta. Sedaj ima večina vlada. To pa Nemcem ni prav in radi bi si istega prilastili. Deželni odbor bi volil 4 zastopnike, Gradec 2, Maribor 1. Tako bi nasilna nemška večina popolnoma

razpolagala z našim učiteljstvom, in posledica bi bila zatiranje in zapostavljenje narodnih učiteljev, po uk v smislu nemških ciljev.

Tretja točka je predlog Nemcev, da se naredi postava, po kateri bi mesto Celje vzelo celjski okoliški občini nekaj okrajev in istega priklopilo mestu. To postavu so hoteli narediti, ker ima upravno sodišče nasprotno razsodbe. Njih namen bi se torej zgodil proti volji občine, v ukrepitev nemškega gnezda v Celju.

Ker torej mi slovenski zastopniki nismo mogli v to privoliti, smo obstruirali prvič, in ko so nas tudi drugi na umeten način hoteli zvabiti, smo zahtevali, da se deželni zbor zaključi. Pridobitev! Pokopanje nasprotnih predlogov, ni jih več! Ker upamo in smo tudi prepričani, da smo po volji naroda delali, zato je obžalovati članek gospoda župnika Šegula, v katerem pravi, da mi kljubujemo ter bi morali braniti skromno v kotu naše interese. Ne v kotu — ampak pri mizi hoče biti zastopnik slovenskega ljudstva. Odločno hoče braniti slovenskega naroda pravice. Kako pa se je zadnji pridobila slovenska kmetijska šola v Št. Juriju in deželno-odborniški mandat? Z obstrukcijo ravno!

Po poslančevem govoru je povzel besedo gosp. predsednik. V daljšem govoru je orisal natančno vse podrobnosti nemških predlogov in, konečno prečital sledečo resolucijo:

„1. Na shodu zbrani volilci izrekajo dosedanje mu delovanju slovenskih deželnih poslancev v dež. hiši zaupanje.

2. Zahteva se, da stojijo naši poslanci na braniku za slovensko šolstvo tudi zanaprej, ker smatrajo za dobro bodočnost naroda dobro šolstvo na podlagi materinega jezika, ter se odločno protustuje proti vsakemu zatiranju od strani večine v dež. zboru.

3. Zahteva se, da vlada obrača večjo pozornost na prometne zveze in vodne ceste na Spodnjem Štajerskem, kakor se je to dosedaj zgodilo.

4. Opozori se vlada na težko stališče vinogradnikov, katere usoda posebno letos hudo tepe, da se tistim, ki imajo brezobrestno posojilo, rok za vrnitev za pet let podaljša.

5. Že vloženi predlog gospoda poslanca Roškarja v deželnem zboru radi olajšanja obrtnih listov za zidarsko in tesarsko delo na deželi naj se podpira in na novo nujno zahteva.

6. V korist kmeta naj se red za mandate v okrajnih zastopih / postavnim / potom pravično preu- stroji.

PODLISTEK.

Dr. Ivan Pregelj: Romantika.

(St. M.)

S 50 pesmi na 96 straneh se je v prvem zvezku svojih poezij občinstvu predstavil dr. Ivan Pregelj.

S skromnimi koraki se je približal in s skromno, vabečo gesto gostitelja položil svoj dar na mizo, da bi čitali in uživali. Ne sodili. Sodili pa zato ne, ker pozna lastne slabosti on sam najbolje — ker kakor vsak umetnik trpi na njih težko trpljenje — vrlin pa se — kakor vsak lirik (ker vsak lirik je kot tak sramežljiva duša — iz srca sramuje. Uživati lirika, če je moč, odložiti ga in poiskati si drugega, osebnemu nastroju primernejšega, če ga uživati ni moč: v tem naj po receptu najmlajših obstoja kritike dovolj, kajti spremeniti flavto v gosli noben Stowasser ne more, razbiti instrument pa zavoljo tega, ker je flavta in ne gosli, je pa nečuvno literarno barbarstvo.

Kdor je prečital Cankarjevo „Krizantemo“, si malodane ne upa več črhiti besede o tem ali onem avtorju, češ, s strogim očitkom pri njem kakor pri trmoglavem otroku ne opraviš ničesar, mehke besede pa se mu gabiyo, ker jih ima sam polno dušo — da nismo od drugod / na vso moč prepričani o tem, da treba med gostiteljem in gostom nekogar, ki gostu na belo pogrneni plitvici ponudi gostiteljevih dani (od desne seveda — nikdar od leve, izvzemši slučaj, da gost puši) in mu ponudi še enkrat, če želi, da navzlic preveliki darežljivosti gostiteljevi ne odide nena-

sičen od mize. Če odštejemo od recenzentovih opravkov vse potrebne in nepotrebne (tudi vse tiste, ki so nepotrebni osumnjeni!), ostane vendarle to-le gladko serviranje strežajevo s plitvico in v belih rokavicah . . .

Kdor prečita Pregljeve lirične venec, se ne more ubraniti dveh čustev, ki se porodita ob enem a se drugo od drugega bistveno razlikujeta. Prvo se tiče forme, drugo vsebine. Za enkrat je gotovo, da med formo in vsebino Pregljevih proizvodov ni harmonije.

Ne trdim, da nismo razvajeni po blesku, ki ga meče Zupančičev verz, ne trdim, da nismo razneženi po Cankarjevi subtilni prozi, ki je moderna biblija. Prav gotovo smo in sicer še bolj, nego se zavedamo. A to nas ne moti, ko uživamo priprosto, kakor Jezus v jasnih neusmiljeno revno obleko Pregljevih pesmi. Kdor ne ve, kaj je nagota jezika, kaj je beseda brez zvoka, verz brez vonja, ta naj okusi ta sad. Bogatini, ki praznujejo v razkošnih posteljah, naj ležejo na to trdo meniško ležišče, luksuriозна dame, ki plavajo v oblakih parfuma, naj poduhajo / to trpko zelišče, virtuozi in žonglerji jezika naj poslušajo te vsakdanje (od same vsakdanjosti h premišljevanju vabeče) besede pesnika-asketa forme.

Včasih se nam resda zazdi, da bi se tainta misel dala povedati mnogo lepše, mnogo bolj zveneče, če bi s srečnejšim / okusom izbirali izraz, a hip za tem plane v nas zavest, da bi menda ne bilo lepše in bolj zveneče, temuč dekorirano mesto lepo, kričavo mesto zveneče.

Pregljeva priprostop. ki se je je naučil v naravi, zapušča v človeku trdno vero, da je lepota tudi v preprostosti (mogoče celo samo v nji) in da ni dvoma o njeni pravici in njenem vspehu.

Če je moto:

Tiha samota — moja ljubav,
temna bridkost — moja radost,
v solzah prečute noči — moji dnevi,
sivi lasje — moja mladost . . .

priprosti, da priprostejši ne more biti, nam je všeč. Če je pesniška definicija bolečine kratka, da krajša ne more biti, smo zadovoljni. Če sta epigrama na mater in ženo tesna, da tesnejša ne moreta biti, nam ugaja. A pri pieciah „Iz nižin“, „Prepozno“ i. dr. pogrešamo sočnejše dikiije, ker jo zahteva premet pesmi. Pri Copee-ju se skoro ustrašimo brezbarvnosti prevedenih kitic, ker Copee ne štedi z besedo in rajši vrže par lopatic več barve na platno nego premalo.

A prevod jih ima odločno — premalo. Kdor hoče primer za skladnost med formo in vsebino v Pregljevi zbirki, čitaj „Slika“, ki nima dopadljivega napisa, in zelo lepo „Molite.“ „Prijetelju“ je premalo originalna, da bi jo šteli med najboljšje Pregljeve oroke. Gregorčičeva domorodna lirika preveč joka v nji — in talizman pokvari situacijo. (Če pride „veliki trenutek“, je vedno boljše, iti sam na sprehod, nego s prijateljem, ki kaj „dekla muje.“)

„Slika“ je srečno ujeta pokrajina ob sentimentalnem popoldnevu. Popotnik — ptič, ceste križema, a nobeden se ne gané nikamor. Brezvetrije — rezignacija.

„Molitev“ je intimen komad iz njegovega ateljeja, ki bi utisnil lep spomin v uho in dušo, da ne menjava v intenzivnosti domišljije in izraza.

Ti, ki si v kamen dahnil zlato . . .

Človeku je prijetno pri sreči, če sliši kaj tako lepega.

Ti, ki si zvezde vzdal v nebo . . .

(Konec prih.)

7. Naši poslanci naj v slučaju, da deluje dež. zbor, varujejo dobro gospodarstvo dežele, kar je za nas v gospodarskem oziru merodajno.

Resolucija je bila enoglasno sprejeta.

Zatem se oglasi k besedi gospod Franc Strajnsak, posestnik in trgovec v Rožiškem vrhu, ter oriše žalostno stanje vseh beljših prometnih zvez. Občina jih ne more vsled ubožanja po raznih elementarnih neizgodbah in vničenju gorice po trtni uši, kakor tudi vsled prevelikih naravnih težko iz lastne moči popraviti, zato prosi, da se v dež. zboru sklene potrebno za pomoč takim občinam.

Gospod Kocuvan prosi, da se odpravi plačilo od prostega žganja za tiste, ki točijo pod vejo.

Gospod župan Breznik zagovarja, že označen predlog gospoda Strajnsaka in preide potem k važnemu utemeljevanju stališča vinogradnikov, ki so jih letos mnogo elementarne nezgode tako težko obiskale. Ker bode to trti škodovalo še najmanj tri leta, se prosi gospoda deželnega poslanca, naj stavi predlog, da se tistim vinogradnikom, ki imajo brezobrestno posojilo, rok za vrnitev za pet let podaljša, kakor tudi davčna prostost, oziroma omenjena posojila popolnoma opustijo.

Gospod poslanec odgovarja: Radi cest zagotavlja, da se bode za možnost dela v dež. zboru potrudil ter stavljal predlog, da dobijo občine podpore. Radi prostega žganja omenja, da se v tej zadevi že dela pri vladi in upati je dobrega izida. Radi brezobrestnih posojil odgovarja, da bode Slovenski klub ta predlog pri zopetnih pogajanjih z večino stavljal med pogoje.

Konečno prosi še gospod Breznik kot predsednik tukajšnjega distriktnega odbora, naj gospod dež. odbornik pripomore, da dobi naš distrikt za vzdrževanje zdravnikarja namesto 600 K recimo 1000 K, kar je gospod poslanec pri tozadevnemu odseku obljubil posredovati.

S tem je bila debata končana in predsednik je zaključil lepo vspehi shod.

Sv. Trojica v Haložah.

Zadnjo nedeljo dne 9. t. m. se je vršil tukaj shod S. K. Z.

Gospod poslanec Ozmeč nam je prav poljudno razložil in razkazal trdo in boja polno delo naših slovenskih kmečkih poslancev v deželnem zboru, razkrinkal zavoženo deželno gospodarstvo, vsled česar bi se nam kmetom zdaj od naših poslancev zabranjeni zemljišni davek povišal, predložil nam živo na večih slučajih krivice, ki se godijo nam Slovincem od nestrpnih nemške večine v deželnem zboru, katera nima denarja ne za reke, ne za ceste, ne za kmetijske šole in ne za železnice, ne za podpore nesrečnim, in ne za nikako dobrodelno napravo, ako se gre za nas Spodnje-Štajerce, ker je ta „viničarski narod“, kakor nas tam imajo, pač slovenski, med tem ko ima Srednji in Zgornji Štajer vsako cesto popravljeno, vsako vodo regulirano in se za tiste Miheljne denar kar siplje. Prisiljeni so bili tedaj naši poslanci k odporu, k obstrukciji, da so tako zabranili še večje oškodovanje našega slovenskega ljudstva v gospodarskem, in celo v verskem oziru.

H koncu nas je gospod poslanec jasno prepričal, kako grdo lažljivo je skovikanje „Štajerca“, da nam je slovenska obstrukcija v Gradcu le v škodo. Ravno narobe; ker se brez deželnega zbora doklade in plačila ne zvišajo, je ostalo letos šest milijonov K v žepih naših davkoplačevalcev. Obstrukcija je tedaj prepotrebna šiba za sovraštvo in nemarnost naših Nemcev nasproti nam, ki jih bo tepla tako dolgo, dokler ne bodo hoteli pripoznati tudi Slovincem sebi enake mere pravičnosti.

Govoru poslanca je sledilo splošno odkrito-veselo odobravanje, razna vprašanja in zahvalni „Živio“-klici.

Nato je govoril gospod Miha Brenčič, ki je tudi iz Spuhlja k nam prihitel, o res prekrasno-čudnem, vzorno-egoističnem gospodarstvu sedanjega ptujskega okrajnega zastopa, katerega po sili-gospodje le tiste ceste poznajo, po katerih se oni vozijo v svoje vinograde. Kake ceste pa imajo za nas kmete, kaka pa je cesta k naši farni cerkvi sv. Trojice!

Ta zanimiv govor bi naj bili slišali pač tisti naši Trojičani, kateri še zmiraj molijo svojega malika Ornika, sicer pa je takih tukaj že celo malo. Drugi pa si bodemo vedeli proti taki gospodi že takrat pomagati, kadar se bo reklo jih z glasi pobijati, da si bodemo potem na svojih zemljah sami gospodarili, ne pa več drugi.

Končno je bila soglasno sprejeta resolucija, s katero volilec popolnoma odobrava taktiko slovenskih deželnih poslancev v Gradcu in jim izrekajo nemajmno zaupanje.

K zaključku pa se zahvali predsednik tukajšnjega bralnega društva, gospod P. L. Vaupotič, v imenu vseh obema gospodoma govornikoma, da sta prišla ljudstvo buditi in bodriti tudi k nam, posebno hvalo pa izreka še gospodu poslancu Ozmeču za tako živo in pregledno sliko boja in truda za pravice naš Slovincov v deželnem zboru.

Res mnogo smo se poučili ti, ki smo tukaj bili, vključ temu, da se je predpoldne jeden čuden gospod nad shodom tako jezil, imel pa ni srčnosti med nas priti. Temu in vsem, ki so rajši doma ostali, kakor pa prišli k poučnem shodu, bomo zložili „eno trojičko“, pa zelo kratko:

Kdor stare čase v zvezde kuje,
za pečjo samo moleduje,
na shod, k volitvi pa ne gre,
ta zajčje pač ima srce;
je le za tako rabo,
da gleda s fajfo v grabo.

Ptuj.

Z rednim občinim zborom kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptuj se je zadnjo nedeljo ob enem vršil v ptujskem Narodnem domu ustanovni zbor ptujske dekliške zveze. Prihitelo je nad 200 mladenk iz mesta in okolice na ta zbor.

O namenu in pomenu dekliške zveze je prepričevalno govoril župnik Gomilšek, o gospodinjstvu je navdušeno razpravljala tajnica Zveze slovenskih deklet, gospodična Ernestina Razlag, deklamovala je Ter. Breznik, k obilnemu pristopu k novi zvezi je vspodbujala Mar. Veronek in zbor je zaključila Mar. Kekec, z željo, naj bi se nova dekliška zveza kar najlepše razvijala, in vnela vse slovenske mladenke iz Ptuja in okolice za versko-narodno delo.

Voditeljstvo zveze šteje 13 deklet. Zveza bo pridno zborovala, tudi predstave bo prirejala in skrbela za vsestransko izobrazbo naših deklet.

Ker je že ta dan pristopilo 116 deklet k zvezi, smemo z gotovostjo pričakovati, da bo nad vse plodonosno nje delovanje, kar je za Ptuj in okolico itak silno potrebno.

Grize.

V nedeljo dne 9. t. m. se je vršil tukaj ustanovni shod dekliške zveze.

Na zborovanju je govoril domači gospod župnik, Marija Drevo imenom Z. S. D. in dr. Jehart kot zastopnik S. K. S. Z.

K novi zvezi je takoj pristopilo 62 članic. Odbor se je sledeče sestavil: Korent Julijana, predsednica, odbornice: Lešer Neža, Kuder Terezija, Hribaršek Ana in Ravnik Franica.

Dekleta so zelo navdušena za svojo organizacijo. Savinjska dolina, ki je že v naravi lepa in vabljiva, bo imela še večji sloves, ko bo naša mladinska in izobraževalna organizacija zbrala pod svoje okrilje vso vrlo savinjsko ljudstvo.

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor.

„Slovenec“ od dne 10. t. m. prinaša iz peresa štajerskega deželnega poslanca zanimiv in zelo informativen članek o usodi našega deželnega zbora. Člankar najprvo konstatira, da se je zgodilo v Gradcu kakor so želeli Slovinci, potem pravi, da so z zaključitvijo sicer odpadli znani provokatorični predlogi, da pa to položaja ni spremenilo.

„Na dnevnem redu je še ostala sedaj zahteva Slovincem, naj se jim dajo za bodoče povoljne garancije za njih mirni razvoj na šolskem in gospodarskem polju. O teh garancijah se nadaljujejo pogajanja v Gradcu. Cesarški namestnik je zadnji čas konferiral s poslanci različnih strank, med drugimi tudi z zaupnikom Slovenskega kluba, dr. Korošcem in Robičem. Toda pogajanja ne obetajo nobenega uspeha, ker nemška večina slovenskih zahtev noče vpoštevati ter jih a limine odklanja. Vsled tega se nam zdi usoda štajerskega deželnega zbora zapečaten. Ni drugega izhoda, kakor razpust.“

Po tem zaključku meni člankar, da razpust na slovensko delegacijo ne bo vplival drugače, kakor da bo prišla V. L. S. z vsemi 13 mandati v deželno hišo, da bo pa imel usodepolne posledice pri drugih strankah, zlasti pri večini. Prva žrtev razpusta bo bržkone deželni glavar, pod čegar egido se je dežela tako zadolžila, da ne more ne naprej ne nazaj, ter ga zlasti krščanski socialci smatrajo za svojega odločnega nasprotnika, ki je posebno pri volitvah delal z vsemi sredstvi proti njim.

„A s tem še pri veleposestvu ni vseh izprememb konec. Od leta do leta narašča v veleposestvu število in vpliv konzervativnega veleposestva. Nobena tajnost ni, da je vlada pripravljena, delati na kompromisno volitev ter jo bo gotovo tudi izsilila, če bo od krščansko-socialne stranke in iz vrst konzervativnih veleposestnikov samih količjak vpliva na vlado.“

Izpemembe v neugodnem smislu se bodo izvršile brezdvomno tudi v nemško-nacionalni stranki. Tako močna kot je sedaj, ne pride več nazaj, na to stavijo dobro poučeni krščansko-socialni krogi brez pomisleka. Toda nemško-nacionalna stranka ne sme mnogo izgubiti, kajti če izgubi par mandatov, izgubi s tem tudi večino v deželnem zboru, ne glede na to možnost, da lahko pride v novo zbornico tudi nekaj konzervativnih veleposestnikov.

Razpust deželnega zbora štajerskega se nam vidi skoraj neizogiben, s slovenskega, narodnega stališča pa tudi dobro došel!

Ta „Slovenec“ članek je vzbudil precej pozornost. Zlasti nemški nacionalci so se razburili. Njihovo glasilo „Grazer Tagblatt“ od dne 11. t. m. prinaša na uvodnem mestu prevod skoro celega članka in potem napada krščanske socialce, ker se po člankarjevem mnenju iz „Slovenec“ izvajanj jasno razvidi zvezo naših poslancev z krščanskimi socialci.

Člankar dokazuje, da krščanski socialci podpirajo obstrukcijo, ker upajo, da bi z razpustom pridobili nekaj mandatov.

„Grazer Volksblatt“ z dne 12. oktobra pa piše: „Usoda štajerskega deželnega zbora. Kakor izvemo, se vrši jutri (13. t. m.) konferenca strankinih voditeljev štajerskega deželnega zbora, v kateri bo padla odločitev, če bo deželni zbor v tem mesecu še sklican ali ne. Če pride jutri do sporazuma, potem bo deželni zbor sklican k 14dnevni zasedanju. Ker je Wastianov predlog z zaključitvijo deželnega zbora odpadel, je upanje, da se Slovinci pregovorijo, da opuste obstrukcijo. Kakor se sliši, bi bil Hagenhoferjev predlog glede sestave deželnega šolskega sveta nekaka podlaga za kompromisna pogajanja.“

„Tagblatt“ se sicer trudi v včerajšnji večerni izdaji, s ponatisom nekega „Slovenčevega“ članka, v pogajanja zanesti nesoglasje. Najbrže pa ima ta „Tagblatt“ članek namen, kriti retirado nemških svobodomislecev. To bi bil pa vendar malo preveč neroden maneuver.“

Mesto Praga proti vladi.

V seji mestnega sveta dne 10. t. m. je stavljal občinski svetnik dr. Funke predlog, v katerem se pozivlja češke poslance, naj se upro določi vladne predloge, s katero se Pragi kot edinemu mestu na Češkem predpisuje, da mora uradovati v dveh jezikih. V predlogu se povdarja, da Dunaj in Brno uradujeta samo nemško in da tam vlada nikakor ne zahteva, da naj bi uradovala tudi v češkem jeziku, akoravno je mnogo češkega naroda v teh mestih. Ta predlog je bil sprejet.

Kdo bo novi belgradski župan?

Kakor smo že poročali, je dosedanji belgradski župan Kosta Glavinč odstopil iz zdravstvenih ozirav. Volitev novega župana se ima izvesti tekom 20 dni. Po vesteh srbskih listov je najresnejši kandidat za županski stolec dr. Mihovili Gavrilovič, državni arhivar. „Novo Vreme“ pripominja k tej kandidaturi: „Ta kandidatura bi napravila čast stranki in bi navdušila tudi številne inteligentne volilce.“

Protest proti sklicanju delegacij.

Vodstvo socialno-demokratske stranke v državnem zboru je imelo dne 10. t. m. konferenco, v kateri se je sklenilo, pri prvi seji delegacij protestirati proti nezakonitemu sklicanju delegacij. V znamenje protesta se socialno-demokratski poslanci ne udeležijo volitev v predsedstvo in zapisnikarjev.

Odprava ministrov-krajanov.

Merodajni krogi so baje za odpravo ministrov-krajanov, ter češki in nemški minister-krajan ne bosta več zasedla svojih mest. Pozneje pa se baje odpravi tudi poljski minister-krajan.

Gibanje med kmeti v Bosni.

Komaj so se polegli nemiri med kmeti v okraju Gradiška, že se je pojavilo novo gibanje v štirih vasi okraja Banjaluka. Gibanju se je takoj pridružilo še 15 drugih vasi. To uporno gibanje, kateremu se je pridružilo tudi več svobodnih kmetov, ima resen značaj. Kmetje se nahajajo v zelo slabem položaju. Glede izobrazbe so zaostali, oderuštvo in alkohol jih tlačita neprimerno. Pridelki pa so, še predno da dozore, že last židov, in drugih špekulantov. V novjšem času postopajo bogati gospodarji glede desetine z podložnimi kmeti zelo strogo. Navadno preostane kmetu le borih 25% od pridelkov in od tega naj preživi sebe in svoje, pa še plačuje razne druge davke. Srbi in mohamedanski velikaši skušajo tudi vrednost, oziroma ceno zemlje povišati. Vsled te špekulacije bi se podražil tudi kmečki odkup. Ni torej čudo, da je zavrela kri bosanskim kmečkim trpinom. Vlada, ki gre velikašem zelo na roko, skuša z vsemi mogočimi sredstvi potlačiti upravičeno gibanje bosanskih kmetov.

Raznoterosti.

Imenovanje. V. l. c. gospod kanonik in dekan Fr. Moravec je imenovan za člana mestnega šolskega sveta, namesto odstopivšega stolnega prošta, monsignora v. l. c. g. Karla Hribovška.

Iz davčne službe. Višji davčni oskrbnik v Celju Leopold Hasenbühel je prosil za upokojenje. Ima že 38 službenih let.

Iz justične službe. Cesar je podelil višje-sodnemu svetniku v Celju Štefanu Katziantschitzu povodom upokojitve naslov dvornega svetnika.

Spomlad v jeseni. Iz Podgorja-Skal pri Velenju nam je poslal naročnik našega lista jabolčni cvet, ki ga je našel pri obiranju sadja. Gotovo so ga zvalili nekateri prijetni dnevi zadnjega časa na dan. Dragemu somišljeniku prisrčna hvala za pazljivo naklonjenost, ki jo goji do uredništva. Taki znaki simpatij vzbujajo v nas novo ljubezen do dela in boja.

Iz šole. Razpisano je učiteljsko mesto na štiri-razredni ljudski šoli pri Novicerkvi v ptujskem okraju. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje do 30. oktobra na okrajni šolski svet ptujski.

Strašilo. Eden glavnih argumentov, s katerim begajo liberalci vse naiвнеže proti delitvi deželnega šolskega sveta, je: kranjske razmere. V vseh temnih

barvah se riše „jok in škripanje z zobmi“, ki ga ba- je povzročila S. L. S. med učiteljstvom na Kranjskem. Vse je seveda zlobno zavito in samo prirojeno za liberalne agitacijske namene. Učiteljstvu na Kranjskem se ne skrivi po krivici nobenega lasu, zlomil se je samo vsaj nekoliko terorizem, ki je vladal v prejšnji dobi med kranjskim učiteljstvom, kakor vlada še sedaj pri nas: par liberalnih kričavev vlada popolnoma absolutno. (To je vse, kar se je zgodilo, a je samo v korist šolstva in učiteljstva. Prejšnji absolutisti seveda ne morejo pozabiti nekdanjih časov, ko so lahko spravili vsakega, ki se jim ni hotel pokoriti, ob kruh — slušaj Jaklič in drugi —, zato pa hri- navsko pretakajo solze in obrekujejo, v resnici pa so „kranjske razmere“ samo — strašilo.

Malik, znani vsenemški poslanec, ljubljeneec re- negatov mariborske okolice, je imel pretečeno nedeljo dne 9. oktobra v Radvanju v Puklovi gostilni shod volilcev. Zopet in zopet je ponavljal že zastarele vse- nemške čenče v istem tonu, kot je govoril v Pobrežju. Kak razložek je med slovenskimi in nemškimi po- slanci, se najlepše vidi na shodih. Vsenemci a la Malik ne znajo drugega kot zabavljati čez Slovence in katoliško cerkev, naši poslanci pa se resno zavze- majo povsod za koristi svojih volilcev. Zborovanje v Radvanju je vodil sloviti župan Pukl. Govoril je tu- di veliki mariborski „Nemec“ s pristnim nemškim imenom Havliček. Po prečitaniu neke resolucije je sledilo celi komediji praznenje litrov in Radvanje je bilo rešeno.

Slovenski posestniki, pozor! Nemci nas le po- znajo tedaj, kadar nas rabijo. Nemške zavarovalnice nas zasledujejo in pomagajo jim nemške posojilnice. Najnovejši lov po zavarovanju se pa upeljuje na ta način, da pošlje nemška zavarovalnica nekaj mese- cev prej, kot se konča njena zavarovalna doba, kme- tu šek, na katerega naj bi se položil neki znesek. Po- sestnik, misleč, da plača zavarovalnino svoji novi do- mači zavarovalnici, založi dotični znesek na pošti in — ujet je! Stara nemška zavarovalnica se zagovar- ja, da se je s tem dejanjem sklenila nova zavaroval- na pogodba in dobi se tudi sodnik, kateri verjame tej pravljici. Torej pozor, posestniki! Ne plačujte na šek denarja, če niste prepričani, da pride od vaše prave zavarovalnice; kajti na ta način se je že mar- sikateri ujel. Imamo solidne slovenske zavode, v pr- vi vrsti našo „Vzajemno zavarovalnico.“

Zavetišče za učence trgovskega in obrtnega stanu je priredilo Slovensko trgovsko in obrtno dru- štvo v Mariboru. K vstopu je opravičen vsak zave- den slovenski učenec. Priglasil naj se do 1. novem- bra pri trgovcih gospodu Weixlu v Gosposki ulici, in gospodu Berdajsu na Zofijinem trgu.

Riževa letina na Japonskem. Iz Jokohama po- ročajo: Riža se je na Japonskem pridelalo leta 1910 47% milijonov koku, to je 4 milijonov manj kakor le- ta 1909 in 2 milijona manj kot znaša povprečno vsa- koletni pridelek. Vsled neugodnega vremena in ve- likih povodnji je cena pri enem koku poskočila za dva jena proti lanskemu ceni. Torej postane tudi še riž dražji.

Kaj bo s cementom. Letos je postal cement ce- neji. Posamezne tovarne niso mogle napraviti karer- la. Za popravo hlevov, svinjakov in postopij je to največje važnosti. Letos so ga porabili na tisoče va- gonov. Čim bolj bomo popravljali gospodarska po- slopja, več bomo rabili cementa. Zdaj se sliši, da tovarne zopet kujejo kartel, ker pri sedanjih cenah premalo zaslužijo. Če se jim posreči, bodo šle cene zelo kviško. Kdor misli spomladi ali poleti kaj zidati, bo najboljši storil, če napravi zdaj sklep za spomlad, to se pravi, s tovarno se zmeni, da mu pošlje spom- ladi ta in ta mesec toliko vagonov cementa po tej ce- ni na to postajo. Tovarne take kupčije prav radi sklepajo. Če se pa kartel ne posreči, bodo ostale niz- ke cene.

Živinske cene na dunajskem trgu dne 8. okt. Skupno se je prignalo 4708 glav živine. Pitane ži- vine je bilo 3467, druge živine 1241 glav. Prodalo se je vse. Cene so bile sledeče: pitani voli ogrski od 72 do 112 K, gališki 84 do 102, alpski 82 do 110, pitani biki 82 do 102, pitane krave 76 do 96, živina za pašo iz Ogrskega 72 do 84, iz Galicije 86 do 90 K 100 kg žive teže. Prignalo se je 29 glav manj kot v prejš- njem tednu. Cene so bile za 2 do 4 K višje. — Svinj- se je pripeljalo, mladih 4403, pitanih 6144. Cene za 1 kg žive teže: mlade svinje / K 1.24 do 1.40, pitane 1.26 do 1.36. Cene so se zvišale pri svinjah pri kilo- gramu žive teže za 4 do 6 v.

Slomškov dar. Za „Slovensko Stražo“ je daro- val častiti gospod Josip Škvarč, kaplan pri Sv. Lov- rencu v Slov. goricah, 2 K. Živeli posnemovalci!

Deset zapovedi o ljudskem štetju za obmejne Slovence. — 1. Priglasil se edino-le k svojemu mate- rinemu jeziku slovenskemu!

2. Ne prijavi nemščine ali laščine za svoj ob- čevalni jezik!

3. Skrbi, da se vsa tvoja rodovina priglasil k slovenskemu jeziku!

4. Spoštuj jezik svojega slovenskega očeta in svoje slovenske matere, da ne postaneš izdajalec svoje krvi in svojega naroda!

5. Ne ponemči in ne poitalijanči se!

6. Ne odtuji se svojemu slovenskemu narodu!

7. Ne pušči, da ukradejo tvoje otroke tebi in tvojemu narodu!

8. Ne pričaj po krivem, da je tvoj občevalni je- zik nemški ali laški!

9. Ne daj se pregovoriti sladkim obljubam in ne prikrivaj svoje slovenske narodnosti!

10. Tudi se ne daj zastrašiti, če na tebe vpli- vajo in ti grozijo, in ne daj se podkupiti z denarjem!

Imejte to vedno v mislih in na jeziku! Slove- ni, pokažite tedaj za vselej, da se ne daste izpodri- niti z zemlje svojih očetov in da prebiva toč od nek- daj slovenski rod, ki zahteva zase enakih pravic!

Štajersko.

Maribor. (Umril je v pondeljek dne 10. oktobra gospod Matija Sevnčnik, oskrbnik pri gospodu Girst- mayerju. Pogreb se je vršil danes dne 12. oktobra ob 5. uri popoldne.

Maribor. Drzen napad. V nedeljo dne 9. t. m. zvečer je šel kurjač južne železnice Mihael Dobnikar po cesti ob Dravi domov v Studence. V bližini hiše šte. 4 ga je neki neznani človek napadel od zadaj. Udaril ga je z debelim hlodom po glavi, da se je kar zvrnil onesveščen po tleh. Napadalec mu je iztrgal srebrno uro. Dobnikarja so pripeljali težko ranjenega na rešilno postajo in ga obvezali. O napadalcu manj- ka vsaka sled.

Maribor. Trgovski tečaj v knjigovodstvu, ko- respondenci in trgovskem pravu priredi Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru z 1. novem- brom t. l. Opozarjamo na to gospode in gospice, ki se za to zanimajo, da se oglasijo do določenega dne pri navedenem društvu.

Hoče. Odbor katoliškega bralnega in gospodar- skega društva (se je na zborovanju) zadnja nedeljo dne 9. t. m. tako-le sestavljal: Jernej Frangeš, načel- nik; Franjo Rojko, podnačelnik; Anton Vernik, bla- gajnik; Konrad Šesko, tajnik; Ivan Baznik, knjižni- čar; Josip Gselman, Blaž Janžič, Franc Hergon, od- borniki. Samo vrli in narodni stebri. Pri obnem zboru se je nabralo 10 K za „Slovensko Stražo.“ Na svidenje!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Tukajšnji posili- nemci, njim na čelu gospod nadučitelj Moge, so usta- novili, oziroma obnovili svoj „Sängerbund“, kojemu so se pridružili iz vseh kotov posilinstva oholi haj- lovci. Petje je seveda samoobsebi nedolžno, saj ono blaži duh in srce, da se pa nas misli s petjem izzi- vati, to je pa naravnost nezaslišano! Šentlovrenški meščani (malo izjem) ječijo pod nemčurkim jarmom, in tega sami ne zapazijo, ali pa iz gole trme nočejo čutiti! „Svaka sila do vremena.“ — Ljubezen do krasne naše domovine in do ljubega maternega jezi- ka me miče, da bi vam, soobčani, klical kakor der- viš iz svojega mošejskega stolpa: Združimo se, bodi- mo edini, podpirajmo le svoje rojake, le tako bomo u- krotili nadute nemčurske duhove in utihnili bodo tu- di jezikovni trobentači! Zavedajmo se, kako potrebno je izvajanje lepih besed v pesmi, ki nas pozivlja: Braniti svoj dom premili!

Celje. Čebelarstva podružnica za Celje in oko- lico priredi v nedeljo dne 23. oktobra popoldne v ho- telu „Pri belem volu“ v Celju svoj redni občni zbor, predavanje in gledališko predstavo. Ob 2. uri popol- dan se vrši v posvetovalni sobi ljudske posojilnice občni zbor z običajnim vspešdom, po občnem zboru predavanje o zboljšanju čebelne paše, in po predava- nju ob 4. uri popoldan veseloigra v 4 dejanjih „Če- belarjev god.“ — Tovariši čebelarji! Grenke ure in dneve ste preživeli v tem nesrečnem letu Halleyjevega kometa. Pridite vsi na našo medeno prireditve! Tu- di drugi prijatelji čebel in sladkega medu (iskreno vabljeno!

Sv. Barbara v Halozah. Posestniku Koledniku v Medribnikih je pogorela nova hiša. Zažgali so o- troci. Škoda je tem večja, ker še ni bil zavarovan. Komaj si je s trdom postavil letos novo stanovanje, a že je vpepeljeno. Skrivajte žveplenke! — Vinska letina ne bo tako slaba, kakor se je skraja mislilo. Vino bo razmeroma jako dobro, boljše kot lani. Brali ne bomo pred Terezijevem. Kupei pridite gledat! — Zopet so se dve nedelji zaporedoma topli učenci tu- kajšnje pletarske šole pred cerkvijo. Prosimo orožni- ke, naj stopijo tem fantom na prste, saj človek sedaj še pred cerkvijo ni varen. — Pri posojilnici, kjer Ogorelec vlada, se nekaj kuha. Vplivni in premožni člani odpovedujejo deleže in dvigujejo vloge. Ogorel- čevo postopanje že vsem preseđa. Kmalu bo dični Ogorelec general brez armade.

Konjice. V nedeljo dne 16. t. m. ima naša de- kliška zveza svoj mesečni shod popoldne po večerni- cah. Slavne zborovalke iz Brinjeve gore, propagiraj- te pridno za obče zanimanje in nov naraščaj! Na svidenje! — Odbor.

Petrovče. Zadrudni shod. Vabimo k okrožnemu zadrudnemu shodu, kateri se vrši v nedeljo dne 23. oktobra ob 3. uri popoldne v prostorih Društvenega doma v Petrovčah. Dnevni red: 1. Pozdrav predsed- nika okrožja. 2. Volitev okrožnega predstava. 3. Predavanje nadrevizorja Vlad. Pušenjaka iz Maribo- ra. 4. Razgovor o zadrudnih zadevah. Temu okrožju pripadajoče zadruge v Celju, Petrovčah, St. Petru v Sav. dolini, St. Juriju ob južni železnici, St. Juriju ob Taboru, Polzeli, Novčerkvi, Galiciji, Smartnem na Paki, Dobrni in Grižah naj pošljejo člane načel- stva in nadzorstva k zborovanju! Delujte za obilno udeležbo.

Sv. Jurij v Slov. gor. Še enkrat opozarjamo na slovesnost, ki se vrši v nedeljo dne 16. oktobra. Blagoslovi se zastava mladeniške Marijine družbe. Po večernicah je mladeniški shod, ob lepem vreme-

nu pred župniščem, ob slabem v društvenih prostori- h. Mladeniči, tovariši, pridite! Vsaka župnija naj bo zastopana. Na svidenje!

Vransko. Katoliško politično društvo za vran- ski okraj priredi ob priliki svojega občnega zbora na Vranskem v nedeljo dne 16. t. m. ob 8. uri zjutraj, pri Brinoveu, politično zborovanje, na katerem govo- rita poslanca S. K. Z. dr. Benkovič in Terglav.

Gradec. Graški Nemci se bodo učili slovenšči- ne. V zadnji seji graškega mestnega sveta se je sprejel predlog občinskega svetnika Stöckla, naj mestni svet prepusti društvu „Anker“ potrebne pro- store za nameravani tečaj za učenje slovenščine. Slovenščina si pridobiva celo v najbolj zagrizenih nemških krogih vedno več upoštevanja.

Stavka železničarjev na Francoskem

Dne 11. oktobra so začeli stavkati železničarji na francoskih železnicah. Delavci in uslužbenci za- htevali splošno zboljšanje plač in en prosti dan v tednu.

Stavka se je razširila včeraj dne 11. t. m. po- poldne na večinoma vse francoske proge. Le malo število osebnih vlakov vozi. Tovorni promet pa je po- polnoma ustavljen.

Vlada je razglasila mobilizacijo, da bi tako že- lezničarje, ki so vojaki, prisilila opravljati železniš- ko službo. Štrajkujoči delavci so po mnogih krajih porezali brzojavne žice. Na kolodvorih vlada velika zmešnjava, ker je do malega ves promet ustavljen. Vojaštvo straži železniške proge med Parizom in Dünkirchenom. Službo opravlja samo okrog 10% u- službencev. Vlada je v velikih skrbih.

Prekucija na Portugalskem.

Prekucija zavzema vedno bolj protiversko obli- ko. Vidi se, da je bil ves ta preobrat skrbno pri- pravljen, ter je izšel od onih tajnih sil, ki so naper- jene proti oltarjem in prestolom. Vedno bolj stopa na dan, da je revolucija na Portugalskem samo posledica sistematičnega brezverskega rovanja, ki hoče od- straniti tudi dinastije, da lažje doseže svoje cilje.

Razvoj razmer na Francoskem, revolucija na Portugalskem in nevarnost, ki preti Španiji, so med sabo gotovo v ozki, vzročni zvezi. Divjanje proti samostanom in duhov- nikom.

V Trenas so divje tolpe napadle samostan in bolnišnico usmiljenih sester, ter so jih 12 ranile. Na- dalje so oboroženi banditi vdrli v jezuitski samostan Quelhas. Sploh ne smejo duhovniki zapustiti svojih stanovanj, ker se drugače podajo v smrtno nevar- nost. Celu lizbonskega patriarha so na neki postaji obkolili in mu grozili. Vlada je izdala dekret proti kongregacijam. V njem se določa, da morajo jezuitje takoj zapustiti Portugalsko, tudi vsi samostani in verski zavodi ter naprave bodo zatvorjeni, posestva in imetek konfiscirano in inventarizirano. Premože- nje jezuitov postane državna last. Kaj se zgodi s pre- moženjem ostalih redov, se sčasoma določi.

Res, roparji in banditi imajo sedaj na Portugal- skem zlate čase.

Razgled po svetu.

Napredek Avstro-Ogrske v zadnjih 50 letih po- jasnjujejo najbolj sledeče številke, ki se tičejo pred vsem obrtnije. Ta se je razvila v tem večji meri, čim več se je gradilo železnic. Ko se je rodil cesar Fran Josip I. je bila edina železnica v Avstriji ona, ki so jo konji vlekli med Lincem in Budjevicami. Malo ča- sa potem so gradili novo železnico. Ko je cesar Fran Josip I. stopil na avstrijski prestol, je že bilo 1400 kilometrov železnic z lokomotivami. Leta 1860 jih je bilo že 3000 km; leta 1870 je naraslo število na 6000 km, danes jih je v Avstriji že 24.000 km. Na Ogr- skem je bilo ob nastopu cesarjem 35 km železnice, leta 1860 1600 km, leta 1870 3500 km, leta 1880 7000 km, danes je na Ogrskem že nad 18.000 km železnice. Avstrija ima 3200 lokomotiv, 17.000 osebnih vozov in 135.000 blagovnih vozov. Ogrska ima 3200 lokomotiv, 8000 osebnih in 80.000 blagovnih vozov. Plovnih vo- denih cest je v Avstriji do 3000 km, na 1300 km vo- zijo parobrodi. Ogrska ima 5000 km plovnihi vodnih cest, s parobrodi se vozi po 4500 km. Za vožnjo na morju ima Avstrija 300 parobrodov, Ogrska 100. Av- strija ima 16.000 jadrnic, Ogrska pa 400. Avstro- ogrska monarhija ima 15.000 ladij z 430.000 tonami in 40.000 mož posadke. Z razvojem železnice in po- morskega prometa je napredovala seveda tudi naša trgovina. Leta 1880 se je v Avstrijo uvozilo za 460 milijonov kron blaga, izvoz je pa znašal 2300 milijo- nov kron. V 1350 pivovarnah proizvaja Avstro-Ogr- ska 23 milijonov hektolitrov piva, letno povprečno 8 milijonov hektolitrov vina, okoli 3 milijone hektolitrov žganja in v 200 tovarnah 15 milijonov meterskih sto- tov sladkorja. Izvažja se povprečno vsako leto za 230 milijonov kron sladkorja. Kmetje imajo danes tudi bo- gato živinorejo: nad 4 milijone konj, okoli 18 milio- nov govede, 14 milijonov ovac, 3 milijone koz in 43 milijonov svinj. Tudi na denarstvenem polju je zabiležiti znaten napredek. Avstrija ima 80 bank s kapitalom preko 1 milijarde kron premoženja, in Ogrska pa 560 bank s približno pol milijarde kron imetka.

Vage

za vagone, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Uradne =
= **zavitke**

priporoča

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 : v Medjatovi hiši v pritličju : Dunajska cesta 19

155 sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Glavni zastopnik za Štajersko : Gospod Fran Pograjc, Maribor, Fabriksgasse 21, blizu Nar. Doma.

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potreščin, trgovskih knjig na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica šte. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po nekih predpisih. — Zaloga vseh tiskovin za urade. —

Slovenska trgovina

J. N. Šoštarič, Maribor

samo Glavni trg šte. 9

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami - - -

Postrežba točna in stroga solidna. :: ::

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

XXXX Restavracija XXXX

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljon. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Umetni zavod za slikanje na steklo
Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrte in proračune na razpolago.

Brzjavlj.: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba

Brzjavlj.: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno-

seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
::: obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamnov in cementa. :::

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. :::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). :::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. ::: Popravljanje spomenikov, udela- vanje napisov v iste. :::

Robert Diehl, žganjarna, Celje

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.

6 belih

... rjuh zelo debele ...
po 2 m 14 K, po 2 1/2 m po
16 K, iz domačega lanenega
platna po 2 m 18 K, po 2 1/2
m 20 K, razpošilja franko
narodna veletrgovska hiša

R. Stermecki : Celje.

Štefan Strašek

165 v Celju Kovačeva ulica.

priporoča svojo zalogo čevljev in izdelovanje čevljev. Velika izbira za gospode : dame in otroke od najfinejše do najcenejše izvršitve.

Gamaše, galoše, raznovrstne domače čevlje, prave juhtne in druge športne čevlje.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

je zvišala obresti za hranilne vloge na

4 1/8 %.

Poslužujte se Južnoštajerske hranilnice v Celju v Narodnem domu pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne iziroma za varovance izključno le v Južnoštajersko hranilnico v Celju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju sprejema tudi hranilne knjige drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci! Osredotočimo denarno moč štajerskih Slovencev v lastni slovenski hranilnici in rešimo svoje od tuje odvisnosti in nadaljnjega raznarodovanja. 152 1

Edina špeciijalna tyrdka za katoliška društva.

Društvene znake

v vseh izpeljavah in raznih cenah, kakor tudi častne znake, žeblje za zastave in podobe svetnikov v emailu. — Broše, obeske in častna darila izdeluje in pošilja v zmernih cenah graver

Stanislav Mrkwicka Dunaj VII.

Zieglergasse 67.

Vzorci slav. društvom brezplačno!

Vzorci slav. društvom brezplačno!